

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Бакалавр	Форма навчання	Денна	Навчальний рік/семестр	2021 – 2022
-----------------------------	-----------------	-----------------------	--------------	-------------------------------	--------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Аналіз художнього тексту
Кафедра	філології (українське відділення)
Освітня програма	Спеціальності підготовки магістрів з галузі знань 03 Гуманітарні науки за напрямом 035 Філологія (Українська мова і література); Кваліфікація: магістр, вчитель української мови і літератури. Форма навчання: денна
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Шифр дисципліни: ВВС 12 Кількість кредитів: 3 (90 годин) Лекції: 10 Семінарські/практичні заняття: 8 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 74
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	к.п.н., Павлович Юдіта Павлівна pavlovics.judit@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії української та зарубіжної літератури, теорії літератури, літературознавства, психології та педагогіки, достатніх для сприйняття матеріалу, а також досвід роботи з літературними та літературно-критичними джерелами, вміння узагальнювати і систематизувати поданий матеріал.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Аналіз художнього твору» полягає у науковому вивченні основних явищ і тенденцій сучасного українського літературного процесу в їх органічному взаємозв'язку з попередніми етапами розвитку національного красного письменства. Курс “Сучасна українська література”

читається здебільшого після курсу “Сучасна українська літературна мова” і за всієї своєї самодостатності може розглядатись як своєрідне продовження останнього. За будь-яких умов важливо наголосити на взаємопов’язаності розвитку мови та художньої літератури, на специфіці словесної тканини художнього образу. Безсумнівний зв’язок цього курсу і з такими курсами як “Історія України”, “Філософія”, “Українська і зарубіжна культура”, “Вступ до літературознавства”, “Історія світової літератури” тощо. При читанні курсу для спеціальностей із західноєвропейських, слов’янських або східних словесностей важливо наголосити на взаємозв’язках української і відповідної зарубіжної культури, на типологічно споріднених літературних явищах.

Завдання:

- ознайомити студентів з особливостями розвитку української літератури другої половини ХХ початку ХХІ ст.;
- навчити студентів орієнтуватися в текстах сучасної української літератури та кваліфіковано оцінювати (аналізувати) художні твори української літератури ХХ-ХХІ ст.;
- орієнтувати студентів на самостійне опрацювання сучасних літературних та культурних контекстів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

періоди розвитку сучасної української літератури, їх характерні особливості, найвизначніші мистецькі постаті і твори, їх вплив на сучасний літературний процес, докладніше ознайомитись з тенденціями і явищами сучасної української літератури;

– літературознавчі терміни та поняття: дискурс, хронотоп, манера, стиль, неомодернізм, постмодернізм, авангард, неоавангардизм, деконструкція, гра у мистецтві, архетипні образи, верлібр, рольова (персонажна) лірика, кубізм, сюрреалізм, поп культура;

– знати напам’ять вірші сучасних українських поетів (за вибором студента).

вміти:

- характеризувати основні рушійні чинники розвитку української літератури в ХХ-ХХІ ст.;
- оцінювати окремі художні явища української літератури ХХ-ХХІ ст. і висвітлювати їх значення для цілого літературного процесу;
- оперувати сучасними літературознавчими поняттями, пов’язаними з інтерпретаційними практиками осмислення літературних процесів кінця ХХ-ХХІ ст.;
- вміти аналізувати художні твори української літератури другої половини ХХ-ХХІ ст. з точки зору їх естетичної вартості, культуротворчої цінності, суспільного значення тощо.

- вмiти формулювати проблему, яка розглядається;
- вмiти визначати мету i завдання дослідження;
- здiйснювати мiж предметнi та внутрiшньо предметнi зв'язки.
- орієнтуватись у процесах i тенденцiях розвитку української лiтератури як складової частини загальноєвропейської культури;
- аналізувати лiтературнi твори в їх взаємозв'язку з загальноестетичними, культурними та суспiльними процесами;
- орієнтуватись у довідковiй, енциклопедичнiй лiтературi та в iсторико-лiтературних працях;
- пiдготувати наукову доповідь або реферат за проблематикою лiтератури даного перiоду;
- написати рецензiю на твір будь-якого жанру сучасної української лiтератури;
- пiдготувати конспект лекцiй за творчiстю сучасних письменникiв.

Тематичний план курсу

Модуль 1. Розвиток української лiтератури кiнця ХХ – початку ХХІ столiття

Змiстовий модуль 1. Провiднi мотиви сучасної української лiтератури

Тема 1. Особливостi розвитку української лiтератури кiнця ХХ. поч. ХХІ столiття. Українськi лiтературнi часописи та їх роль у розвитку сучасної культури.

Тема 2. Українська лiтература початку ХХІ ст. Характернi теми, мотиви, образи.

Тема 3. Неомiфологiчнi пошуки українських письменникiв на межi ХХ–ХХІ ст.

Тема 4. Поетичне поколiння

«двотисячникiв». Iдентифiкацiйнi пошуки.

Змiстовий модуль 2. Тенденцiї розвитку новiтньої української прози, поезiї, драматургiї

Тема 5. Жанровi трансформацiї прозових форм у сучаснiй українськiй

лiтературi. Неомодернiзм у сучаснiй українськiй прозi.

Тема 6. Сучасна українська детективна справа (Є. Кононенко, В. Шкляр, I. Роздобудько)

Тема 7. Здобутки української альтернативної прози ХХІ ст.: С.Жадан, I.Карпа, Л.Дереш

Тема 8. Особливостi української фантастики кiнця ХХ — початку ХХІ столiття

Тема 9. Новiтня українська поезiя. Жiноча поезiя. Iнтимна, любовна лiрика кiнця ХХ – початку ХХІ столiття

Тема 10. Розвиток драматургiї кiнця ХХ – початку ХХІ столiття

Модуль 2. Тематика i проблематика сучасної української лiтератури

Змiстовий модуль 3. Гендернi трансформацiї в сучаснiй українськiй лiтературi

	<p>Тема 11. Феміністичні концепти в сучасній українській жіночій прозі. Сучасна українська “жіноча проза”.</p> <p>Тема 12. Гендерні студії та українська література: культурні контексти</p> <p>Змістовий модуль 4. Сучасна українська література в контексті суспільних викликів</p> <p>Тема 13. Чорнобильська тема в українській літературі.</p> <p>Тема 14. Майдан як подія історії в українській літературі ХХІ ст.</p> <p>Тема 15. Тема війни на Україні в літературі сучасників</p>
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготовка до практичних занять (опрацювання художніх творів та літературно-критичних матеріалів відповідно до тем практичних занять): максимальна кількість балів 50; - Виступ із доповіддю та участь у дискусії; максимальна кількість балів 5 - Творча письмова робота або Power Point презентація (відповідно до тематики курсу – за вибором студента). максимальна кількість балів 5 • іспит: Максимальна кількість балів 40. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та (якщо семестр завершується іспитом) - бали за усну відповідь на іспиті. При цьому обов’язково враховуються присутність на заняттях; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов’язаних з навчанням; списування та плагіат.</p> <p style="text-align: center;">Питання до екзамену</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні тенденції розвитку української літератури кінця ХХ - початку ХХІ століття 2. Постмодернізм як естетична орієнтація сучасної української літератури. 3. Літературні часописи та альманахи кінця ХХ – поч. ХХІ ст.: «Сучасність», «Четвер», «Перевал», «Кальміус», «Форма(р)т», «Плерома», «Королівський ліс», «Потяг’76» та ін. 4. Покоління письменників кінця ХХ – початку ХХІ ст. 5. Літературні угруповання: загальна характеристика явища 6. Особливості розвитку прози кінця ХХ - поч. ХХІ століття 7. Художній зміст віршів Сергія Жадана: аналіз поетичних збірок, основні мотиви творчості, музично-поетичні проєкти.

8. Стилістика постмодерну у творчості Ю.Іздрика
9. Сучасна українська проза: тенденції розвитку.
10. Творчість Ю. Іздрика – несподіваність поглядів.
11. Карнавалізація дійсності у прозі Ю. Андруховича.
12. Творчість О. Забужко
13. Літературна творчість Марії Матіос
14. «Жіноча поезія» в сучасній українській літературі. Літературний гурт «Нечувані».
15. Проза Є.Кононенко, І.Роздобудько, С.Андрухович
16. Гендерні проблеми в романі О.Забужко — «Польові дослідження українського сексу». Дискусії довкола твору.
17. Поетична антологія «Дві тонни»: ідентифікаційні та стильові пошуки
18. Феміністичні (пост-феміністичні) мотиви у творчості Є.Кононенко (за зб. «Повії теж виходять заміж», «Без мужика»)
19. Сучасна жіноча проза (Г. Пагутяк, Л. Пономаренко, Є. Кононенко, В. Мастерова).
20. Покоління «зеро»/ покоління «двотисячників».
21. Провідні тенденції розвитку поезії кінця ХХ – поч. ХХІ століття.
22. Неоміфологізм та ідентифікаційні пошуки в сучасній українській культурі (В.Шевчук, Т.Прохасько, Є.Пашковський, Г.Пагутяк, М.Матіос).
23. Загальна характеристика української літератури початку ХХІ ст. Характерні теми, мотиви, образи.
24. Симптоматика нової української «генерації».
25. Драматургія кінця ХХ – початку ХХІ століття
26. Творчість Василя Шкляра, Володимира Лиса, Валерія Шевчука.
27. Творчий доробок Л. Дашвар
28. Інтимна, любовна лірика кінця ХХ – початку ХХІ століття
29. Феміністичний дискурс сучасної української прози. Особливості жіночого письма, критики про жіночу прозу.
30. Сучасна українська детективна справа (Є. Кононенко, В. Шкляр, І. Роздобудько)
31. Здобутки сучасної української альтернативної прози (творчість Л. Дереша, С. Жадана, С. Ушкалова та ін.)

	<p>32. Сучасна українська фантастика (Д. Корній, Марина та Сергій Дяченки, Я. Каторож та ін.)</p> <p>33. Творчість М. Кідрука</p> <p>34. Чорнобильська тема в українській літературі.</p> <p>35. Майдан як подія історії в українській літературі ХХІ ст.</p> <p>36. Тема війни на Україні в літературі сучасників</p>
<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу: Презентації, лекції, індивідуальні науково-дослідні та творчо-пошукові завдання, самостійна робота з методичними, теоретичними і літературно-критичними джерелами.</p> <p>Необхідне обладнання: Доступ до мережі Інтернет, засоби наочності: проектор, ноутбук, дошка. Програмне забезпечення Microsoft Office, PowerPoint</p>
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p style="text-align: center;">Список літератури</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза: Постмодерний період : Навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2008. 248 с. 2. Гундорова Т. І. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ : Критика, 2005. 264 с. 3. Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ : ВЦ «Академія», 2013. 224 с. 4. Історія української літератури: ХХ – поч. ХХІ ст. : навч. посіб. У 3 т. / за ред. В. І. Кузьменко. Київ : Академвидав, 2013–2017. 5. Білоцерківець Н. Бу-Ба-Бу та ін. Український літературний неоавангард: портрет одного року. Слово і час. 1991. № 1. С. 44. 6. Пахльовська О. Українська культура у вимірі «пост»: посткомунізм, постмодернізм, поствандалізм. Сучасність. 2003. № 10. С. 70–85. 7. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури й орієнтири. Слово і час. 1995. № 2. С. 18–31. 8. Фізер І. Постмодернізм: post/ ante/ modo. Наукові записки НаУКМА. Т. 4. Філологія. 1998. С. 43–47. 9. Прощання з карнавалом в українській літературі? Інтерв'ю з В. Небораком. Світо-Вид. 1995. № 2 (19). С. 73–82. 10. Зборовська Н. Криза жіночості на українському порубіжжі: (роздуми з приводу роману Ірени Карпи «50 хвилин трави» («Коли помре твоя краса»). Сучасність. 2004. № 3. С. 126–131. 11. Андрусyak І. Літпроцесія: Рецензії, есеї, статті. Донецьк : Видавнича агенція «OST», 2002. 112 с. 12. Старовойт І. Future in the Past : метафорика істерії у постмодерній прозі. Наукові записки НаУКМА. Т. 4. Філологія. 1998. С. 30–33.

13. Бійчук Г. Література постмодернізму: реальність чи віртуальність? Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. 2006. № 2. С. 56–62.
14. Даниленко В. Суспільство у сучасному дзеркалі новелістики : (психологічні тенденції української малої прози 80–90-х рр. ХХ ст.). Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. 2000. № 5. С. 46–53.
15. Москальчук В. Українська література кінця ХХ століття (література постмодерну). Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. 2006. № 2. С. 63–67.
16. Наснко М. Типи творчості в епоху постмодернізму. Слово і час. 2002. № 4. С. 59–60.
17. Поліщук Я. Постколоніальний аспект сучасної літератури. Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. 2006. № 2. С. 98–102.
18. Тарнашинська Л. Б. Закон піраміди: діалоги про літературу та соціокультурний клімат довкола неї. Київ : Унів. вид-во «Пульсари», 2001. С. 182–191.
19. Ткачук М. Літературний процес 90-х рр. ХХ ст. Українська мова та література. 2000. № 22. С. 16.
20. Харчук Р. Покоління пост-епохи: проза. Дивослово. 1998. № 1. С. 6–12.